

ISRAEL

ישראל

CARTE POSTALE • כרטיס דואר • 10

השולח

EXPÉDITEUR

א.ר.ס"ן
רחוב ארלוזורוב 137

חיפון

למשל

א.ד. קהס
רחוב ארלוזורוב 97

חיפון

שאלון, יו.ד.

מאי 1966

למה אתה קורא
למה זה!

הנצחון: אבטיקון הספלה ה-20
232 גולת הווארניק

אינם רק מוצ, באה תפיל

2 אבטיקון ה"ש. מ שם אבינו/א.ש.

ש"ס, רשימת ספרו וכו' 3

אנא, כתוב לנו, בניצחון

אתה רשימת ספרו וכו'.

232 גולת הווארניק

א.ש.

א.ש.ש. י י י (8.10.1912 - 19.12.1960)

נולד בביאלסטוק (כיום פולין), ביום הכפורים תרע"ב (8.10.1912) לאביו ישראל שטיין ולאמו שושנה בת אברהם שמואל זילברפניג (מצאצאי רבנים ובכללם הרב משה יהושע יהודה ליב דיסקין - רב ראשי בארץ-ישראל). קיבל חינוך עברי בגימנסיה "תרבות", אוניברסיטה ו"מכון למדע היהדות" בברלין. היה פעיל התנועת "החלוץ", עיתונאי וסופר, השתתף במכון המדעי היהודי (יירוא), בשנת תרצ"ו (1936) עלה לארץ. נשא לאשה את רות בת משה ירושלמי. היה בשליחות האיחוד העולמי באירופה, ערך את העיתון האידי: "אונזער - ווארט", עבד במזכירות תנועת המושבים וערך את בטאונה "תלמים" וכן ב"מערכות". יסד וערך את "בטאון" "חבל ימי לישראל" = "ים". ערך את בטאון ההגנה "הנוטר העברי"; פעולות תרבות בצו"ל בעל-פה ובדפוס. השתתף קבוע ב"דבר": (עתונות וספרות), ב"הפועל הצעיר", וכתבי-עת רבים ובעתונות יידיש בחפוצות.

- מספריו: "עלים טרופים ברוח" (סיפורים "עם-עובד" חשי"ב).
- "החבר ארתור" (רומן "מ.ניומן" חשי"ג)
- "אמכה בצל הצלב" (סיפורים עי"ן חשי"ד)
- "אש מריבה" (טרילוגיה היסטורית, מ.ניומן חשט"ו)
- "והאש השאירה אפר" (רומן היסטורי "אלף" חשי"ז, זכה בפרס ראשון של "צבי קאטל" מספרי יהדות בכל השפות)
- "בת המושבה" (רומן "אלף" חשי"ח).

ספרים אחרים העומדים לצאת בדפוס הם:

- "אדרת אליהו" ספר גדול כולל העוזות - על ראשיה הישוב העברי בארץ.
- "שבע חופות" פרקים מהן לדות הישוב ועדות המזרח.
- "אשכולות ב' - אלכוה זמיות ישוביות.
- כן פירסם שורה ארוכה של קונטרסים ואנתולוגיות.
- חירגם: מלשונות רבות, ובכלל זה מכתבי ס.הרצל ובורוכוב.
- ערך: למעלה מ-10 ספרי זכרון לקהלות נשמדות ובכללם ספר קלצק, ברנוביץ, צאצאיו: אמנון-ישראל, חמר-זיבורה, אבשלום-משה.

פרטים נוספים אודות א.ש.ש.טיין:

- מלון הספרות העברית החדשה - לא. שאנן
- אנצקלופדיה לחלוצי הישוב ובוניו - לד. ודהר.

דמותו של הסופר א. ש. שטיין, כפי שהיא מתגלית בתולדות חייו
ומן הספורים והרומנים שלו, והיתה דמות מאירה של סופר מחונן
וחמים-לב. עינו הכחירה ועטו השנון הובילו אותו לעתים גם לתחומי
הפחשבה וההגות. יצירתו היתה אמיתית, כי היא נבעה מלב, ובכתיבתו
היה נאמן תמיד לעצמו ולכשרונו.

שטיין היה גם עתונאי רב-צדדי, שפניו בופניט תמיד כלפי החיים
ההולכיים ומתקמים, והוא מגיב על המאורעות וזן בעציו ציבוריות
לא רק מבחינת צרכי השעה, אלא גם מבט המטורת.

שטיין נולד בכיאליסטוק (פולין) ביום הכיפורים הרע"ב (8.10.1912)

לאכיו ר' ישראל ב"ר אשר שטיין ולאמו שושנה בה שמואל זילברפניג,
מצאצאי רבנים ובכללם הרב משה יהושע לייב דיסקין - רב ראשי בא"י.
עם פסיעותיו הראשונות בבית-אבא ספג פרוח התורה ופרוה האהבה
לציון, כי אביו היה שקורב לר' שמואל פוהליבר בנעוריו וספג מהם טמנו
את אהבתו הגדולה לציונות הדתית. היה נער חולט, שצחוקו שמת ורחב,
אך עיניו עצובות ויוקדות.

מנעוריו שקד בשקידה על למודי גפ"ח (גמרא, פוסקים, חסובות),
אך הטת אוזן וכיוון לבו גם לרוחות המנשבות בעולם. התמסר גם ללמודי-
חול, למד בגמנסיה "תרבות", וכבר בהיותו צעיר התחיל לפרטט טפורים,
מאפרים ומסות ספרותיות.

כבר מסתו הראשונה על "אמתות טוחקות" ואמתות עצובות, עשהה רושם.

האמת היא על הרוב - כך כתב - עצובה, כי היא פכיעה את המאבק הנפשי.
יש טעויות, והן מצויות ביותר, ואין כמעט שום אמת, שאפשר להציגה מולן.
יש קטעים של אמת, אך לא אמת שלמה, נקיה מכל דופי, אבל אולי יותר
מהברת-האמת חשובה לנו בקשת האמת. כדי לבקש את האמת לא צריך להיות

(1912!)

א.ש.שטיין (2)

דוקא איש-האשכולות במובן פילוסופי או גאון מחשבותי מכובד של
שפינוזה. אהרון דוד גורדון ויוסף חיים ברנר היו מבקשי אמת, אך
הם לא התפארו בכך, אלא היו כל ימיהם רוקמים בחייהם את התפארת-
מחשבתם והם עוררו הפלאה והערצה. הרצל ואחד-העם, שצפו את מטרתם
בעין צלולה וסקלו בהכמה את האמצעים, היו גם הם מבקשי אמת,
איש-איש על פי דרכו.

בחבור ראשון זה מדבר א.ש.שטיין הצעיר על גאולת עמנו
מתוך זיקה מטרית, ואומיני הוא כי הרופן האחרון שלו, "אדרת אליהו",
הוא על תקופת עליית תלמידי הגאון מוילנה לארץ-ישראל, ופתחונו אנו
נוכחים לזעמ, כי כבר עליה זו של תלמידי הגאון מוילנה בשרה את
גאולת עמנו.

בעודו צעיר לימים עזב א.ש.שטיין את בית אבא ויצא לפקום
תורה. תחילה הגיע להידלברג ולמד שם באוניברסיטה, ואחר כן השתלם
ב"בכון למדעי היהדות" בברלין. במקומות אלה, שהתבלט בהם בכשרונותיו
ובטובה בלתי רגילה של שקידה והתמדה, התחיל לטדר באופן שיטתי את כל
אשר קלט לפני כן בתורת היהדות. הוא התעמק בחקר דברי ימי עמנו
ולכו נמשך במיוחד לדמויות המפוארות של האישיות המסיחיים השונים.
זולתהיה בימים ההם אחד לאחד מחוץ ספרים עתיקים כ"מגילת ישראל"
לר' יוסף קארו ו- "ספר המפואר" לשלמה מולכו פרטיט, שנוקמו בכוהו
למסכת אחת. כבר אז החליט לכתוב רוטן על תקופת פשיה הסקר יעקוב פראנק
ועל בהו חוה, שנתחבה ל"נביאה" ועמדה בראש התנועה הפראנקיטטית
אחר פות אביה. את חלומו זה הגשים בשנת חשי"ז, שעה שהוציא בהוצ' "אלף"
את הרופן ההיסטורי שלו מתקופת פרנק "והאש במתחבב השאירה אפר".
רוטן זה זכה אח"כ בפרט הראשון ע"ש "צבי קאטל" מטעם יהדות מנסיקו
מטורי יהדות שככל השמות.

בשנת תרצ"ו (1936) עלה א.ש.שטיין לארץ, בקוט שהיה, בתקופות

זמן שונות, חבר בערכת "דבר", עובד במזכירות הנועת המושבים וערך
בטאונה "תלמים", ו"מערכות", מיסד ועורך הבטאון הכל הימי לישראל "ים".
עורך את בטאון ההגנה "הנוטר העברי", ומשתתף קבוע ב"הפועל הצעיר"
ובכתבי-עת עבריים רבים, וכן בעיתונות יידיש בתפוצות. זמן מה נמצא
בשליחות האיחוד העולמי "פועלי ציון-התאחדות" באירופה וערך עם
גם את העתון האידי "אונזער ווארט".

22/4/36

יצירתו הטפרותית של א.ש.שטיין הייתה רבת היקף, קובץ

סיפוריו הראשון "עלים טרופים ברוח" הופיע בשנת תשי"ב בהוצאת
"עט עובד". אחריו קובץ הסיפורים "אהבה בצל הצלב" (הוצ' "עין" תשי"ג),
"חבר ארתור" דמויות ופרקים מחיי הבונד (הוצ' "ניומן" תשי"ג),
הרומן ההיסטורי "אש פריכה" (הוצ' "ניומן" תשי"ו), הרומן ההיסטורי
"והאש השאירה אפר" (הוצ' "אלף" תשי"ז), הרומן "בה המושבה" (הוצ'
"אלף", תשי"ח), קובץ הדמויות "אשכולות" (הוצ' "אלף" תשי"ט)
והרומן האנטי-היסטורי הזה בשם: "אדרת אליהו", שהיוצא לאור
אחר מות המחבר.

תרגום

כן פירסם א.ש.שטיין שורה ארוכה של קונטרסים ואנטולוגיות,
ערך למעלה מעשרה ספרי זכרון לקהילות אשכולות ונכחיות (בפולין)
ותרגם כלשונות שונות.
(בעזבונו כותבי יד רביסט) כחזה, רוטנים, אנתולוגיה ימית גדולה ועוד)

א.ש.שטיין נפטר בתל-אביב ביום 19.12.1960 בן 48 היה במוחו.

+++++

+++